[illegible]

[illegible] scheepskapiteins en matrozen ontstaan.

Hunne vestiging buiten 's lands dagteekent eerst uit den tijd der kruistogten, als wanneer onderscheidene Fransche, Spaansche en, vooral, Italiaansche steden geregtigd werden om consuls naar Azië te zenden, ten einde er den handel te beschermen er er tot regters te strekken tusschen hunne handeldrijvende of zeevarende landgenooten.

Van al de privilegiën welke die consuls in de plaatsen waar zij gevestigd waren, genoten, was het gewigtigste, dat zij, volgens de wetten van hun land, en door regters hunner natie, al de geschillen konden doen beslissen, die ontstaan waren onder hunne landgenooten of onder de zoodanigen welke hunne bescherming genoten, hetzij luidens conventie, hetzij wijl zij zich nedergezet hadden in het hun afgestane gedeelte der stad. Want behalve den vrijdom van belasting op waren, welke die natiën in- of uitvoerden, stond men haar zelfs in onderscheidene zeehavens gansche voorsteden, in andere slechts straten of huizen af, om tot entrepôt hunner waren te dienen.

De instelling der consuls, zoo overeenkomstig den geest des handels en zoo nuttig voor kooplieden, die in verwijderde landen handel dreven, werd aldra nagevolgd door andere natiën, die, op het voorbeeld der Pisaners, Genuezen en Venetianen, sinds de 15de eeuw aanvingen zich het regt van consuls te zenden, te doen toekennen. Zoo stelde RICHARD III van Engeland, in 1486, LAURENS STROZZI aan tot Britsch consul in Italië, voornamelijk voor de stad Pisa en de omliggende landen. (THOM. RIJMER, *Foed. et act. angl.* T. 5. P. 4. pag. 164). Volgens ANDERSON, in zijne *Hist. and chron. deduction of the origin of commerce*, vol. 1. p. 301, was deze de eerste Engelsche consul [illegible]

[illegible]

[illegible] de gegeven; genoeg, dat het geschiede in de wettige vormen des lands, waar de consul geroepen wordt zijne functiën te vervullen.

Het regt om consuls te benoemen, oudtijds aan municipaliteiten toegekend, en in het genot waarvan ook handel-maatschappijen waren, komt thans uitsluitend toe aan hoofden van regeringen.

En ofschoon de aan eene natie toegekende vrijheid, om in een vreemd land handel te drijven, stilzwijgend schijnt mede te brengen de magtiging om er consuls te vestigen, zoo onderstelt nogtans hunne zending altoos eene uitdrukkelijke of stilzwijgende overeenkomst tusschen de respective regeringen. Somtijds ook doen de contracterende partijen afstand van dit regt en verbinden zich om geene consuls te benoemen.

Hoewel er in het meerendeel der tractaten tusschen de Christelijke Mogendheden en de Porte gesloten, uitdrukkelijk bepaald is, dat de eerstgenoemden het regt zullen hebben, om allerwege, waar het noodig zijn zal, consuls te vestigen, zoo belemmert de Porte toch voortdurend de uitoefening van dat regt, en weigert dikwijls consuls toe te laten in plaatsen, waar er niet *ab antiquo* bestonden. Zoo hebben Engeland, Frankrijk en Rusland meermalen te vergeefs de toelating van consuls gevraagd in onderscheidene Turksche havens, waar de belangen van hunnen handel door de aanwezigheid van zoodanige agenten aanmerkelijk zouden worden bevorderd.

De consuls of vice-consuls voor de havens van den Levant benoemd, bekomen, op aanvraag van hunnen te Konstantinopel residerenden minister of zaakgelastigde, een *barat* van de Porte, waarin al de prerogativen, privilegiën en immuniteiten aan dien [illegible] consul verknocht, worden [illegible].

[illegible]oewel de consuls der groote mogendheden gewoonlijk geboren onderdanen zijn van den souverein die hen benoemt, zoo kunnen zij nogtans onderdanen van eene andere regering [illegible]zen, gelijk thans, om redenen van [illegible]

[illegible] staan, 1o. door de *consuls*, gevestigd in de voornaamste havens en handelssteden van het ressort des consulaat-generaals; 2o. door de *vice-consuls*, in minder belangrijke plaatsen gevestigd; 3o. door den *kanselier* en de *tolken*, geplaatst — gelijk ook dikwerf het geval is met consuls en vice-consuls, — bij den consul-generaal; en eindelijk: 4o. door *élèves* van het consulaat. Élèves kunnen zoowel bij consuls en vice-consuls, als bij consuls-generaal geplaatst worden.

De vice-consuls corresponderen met de hoogere autoriteiten des lands, waar zij aangesteld zijn, door tusschenkomst der consuls; en de consuls door die van den consul-generaal, bijaldien er een is. In Turkije zijn het de ambassadeurs of de te Konstantinopel residerende ministers, die bij den Divan de klagten of reclamatiën der consuls doen gelden.

Niettegenstaande deze ondergeschiktheid waarin de consuls en vice-consuls ten aanzien der consuls-generaal geplaatst zijn, genieten zij nogtans dezelfde regten en prerogativen, die aan laatstgemelden worden toegekend.

Mogten voorheen, in onderscheidene landen, inzonderheid in de zoodanige die koloniën bezaten, de consulaten onder het ressort, hetzij van het ministerie van Marine, hetzij onder dat van Koloniën gestaan hebben, thans behooren zij allerwege tot het departement van Buitenlandsche Zaken.

De omvang van het gezag en de functiën der consuls is afhankelijk van de traktaten en conventiën tusschen de mogendheden aangegaan, alsmede van de gebruiken; dikwijls ook wordt dezelve gewijzigd door de instructiën en ordonnantiën der regering, die de consuls benoemt. De attributen der consuls in den Levant en in de Barbarijsche Staten zijn uitgebreider, dan die welke men hun overal elders toekent. Alhoewel in Frankrijk en Spanje hunne attributen veel minder gewigtig zijn, genieten de consuls er nogtans veel meer regten en prerogativen dan in het noorden, waar hunne bevoegdheid zeer beperkt is. In Rusland, in Zweden, in Denemarken, in

—...aisen, alsmede in de Hanse-steden wordt hunne jurisdictie ter naauwernood erkend.

Daar het geenszins onze bedoeling is, hier een overzigt te geven van al de bepalingen nopens de regten, immuniteiten, prerogativen en functiën der consuls, vervat in de traktaten, conventiën en capitulatiën tusschen de verschillende mogendheden aangegaan, zullen wij ons slechts bepalen bij het aangeven van het hoofddoel hunner zending en bij het aanstippen der bijzonderheden waarin de consuls in Europa gevestigd, hoofdzakelijk verschillen van die welke naar den Levant en in Barbarije gezonden worden.

Buitenlandsche Berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 19 nov. Den 21sten zal in Pruisen het mobiel maken van het geheele leger tot stand gebragt zijn en eene magt van 450,000 man onder de wapenen staan, waarvan meer dan de helft aan de Fransche en Russische grenzen zal post vatten. Den 20sten zullen de troepen, die Oostenrijk en de hiermede verbonden Duitsche staten in het veld willen brengen, slagvaardig staan. Dit bedraagt niet minder dan 350,000 man. Beide legers zullen der halve gelijktijdig gereed staan. Men hoopt echter nog altijd op eene minnelijke schikking. De jongste berigten luiden vredelievend.

Uit Berlijn wordt het opgeven van de Unie bevestigd en de overige staten van de Unie zullen dit voorbeeld moeten volgen. Daarmede is de voornaamste steen des aanstoots uit den weg geruimd en op de vrije conferentiën, welke Oostenrijk heeft toegestaan, zal men het wel eens worden. Men ontveinst zich echter niet, dat er zich nog zwarigheden kunnen opdoen en zoo ziet men bij voorbeeld de opening van de Pruisische Kamers (21 nov.) met groote spanning te gemoet. Toont de meerderheid zich gezind tot verzoening, welke de Koning en zijne ministers beamen, dan wordt de hoop op vrede aanmerkelijk versterkt. Maar verkrijgt de oorlogsgezinde partij de meerderheid, dan voorziet men groote moeijelijkheden. Men zegt, dat, om deze moeijelijkheden te voorkomen, de Kamers spoedig verdaagd zullen worden. Men vraagt zich echter of de invloed van den Prins *van Pruisen* dit plan tot verdaging wel tot uitvoering zal laten komen.

Frankfort, 20 nov. Men deelt ons het verblijdend berigt mede, dat zich heden ook hier, op aansporing en onder medewerking van de heeren *Souchaij*, *Binding*, *Spiesz*, *Jucho* e. a. eene commissie gevormd heeft tot ondersteuning der aan de grondwet getrouw geblevene Keurhessische officieren.

— De verwisseling der Pruisische bezetting alhier, heeft gisteren en heden plaats gehad, daar, in plaats van het escadron Uhlanen, eene afdeeling huzaren is binnengerukt. De Oostenrijksche en Beijersche staf, met den luitenant-veldmaarschalk graaf *Leiningen* aan het hoofd, begeleidde ook ditmaal zoowel het vertrekkende als het aankomende corps. — Het optrekken van troepen naar Keurhessen, schijnt vooreerst geheel gestaakt te zijn, zoowel tengevolge der hangende onderhandelingen, als uit aanmerking van de bezette landstreek, die op den duur onmogelijk in het onderhoud van zulke aanzienlijke massa's troepen kan voorzien. — Tengevolge der aangevangene militaire executie tegen de leden van het opperegtshof te Hanau, hebben onderscheidene van hen hun ontslag aangeboden; slechts één raadsheer zoude — onder uitdrukkelijke verklaring dat hij slechts voor geweld bukt — zich bereid verklaard hebben zijne functiën te vervullen. Dat de stemming van het publiek te Hanau door deze gebeurtenissen zeer gedrukt is, is gemakkelijk te begrijpen. — De naar Bockenheim en andere plaatsen verlegde Keurhessische officieren, komen dikwijls te Frankfort, waar zij in alle gezelschappen vriendelijk ontvangen worden.

Augsburg, 17 nov. De luitenant-generaal baron von *Gumppenberg* is gisteren naar het leger in Keurhessen vertrokken om aldaar het bevelhebberschap over eene divisie op zich te nemen. — Gisteren middag kwam de luitenant-veldmaarschalk Aarts-hertog *Leopold* met den spoortrein van Kaufbeuren hier aan en zette terstond de reis naar Donauwörth voort.

Hanau, 19 nov. De raadsheeren *Bischofshausen* en *Hunersdorf* hebben hun ontslag ingediend.

— De voortdurende tegenstand van het opperegtshof alhier heeft gisteren eindelijk zijne belooning ontvangen. Bij ieder lid van het hof werden 15, bij den president echter 20 man executie-troepen ingekwartierd, met de bedreiging dat, na verloop van acht dagen dit getal vergroot, of bij voortdurenden tegenstand de leden voor eenen krijgsraad teregtgesteld zullen worden.

Salzburg, 18 nov. Ook het overig gedeelte van het Vorarlbergsche armee...s is de Tyrolsche grenzen overtrokken en naar Bamberg opgerukt.

Hanover, 18 nov. Een gerucht wil ...., dat de quaestie over het raadzame of noodzakelijke der mobilisatie aan het Hanoversche leger, heden bij ons ministerie niet alleen ter sprake gekomen, maar zelfs beslist is in dien zin, dat Hanover de rol van werkeloos toeschouwer of waarnemer niet verder spelen kan, maar veeleer tot de onmiddellijke mobilisatie behoorde over te gaan.

Berlijn, 19 nov. Nog altijd wordt gesproken van de benoeming des heeren *Bodelschwingh-Velmede* tot minister van Buitenlandsche Zaken. Men gelooft echter dat het kabinet eerst na de opening der Kamers voltallig zal worden gemaakt.

— Bij de *N. Pr. Zeit.* zijn reeds aanmeldingen gedaan voor eene door dat blad geopende vrijwillige oorlogs-leening. Graaf *Arnim Boitzenburg* heeft voor 10,000, graaf *v. Wertensleben* voor 5000, de heer *v. Usedom* voor 3000 en vele anderen voor 1000, 500 en 100 thalers ingeschreven.

FRANKRIJK.

Parijs, 19 nov. De zaakgelastigde van Hanover te Parijs, heeft aan den heer *Lahitte* mededeeling gedaan van de overeenkomst tusschen Hanover en Oostenrijk, met het doel, om Oostenrijksche troepen over Hanoversch grondgebied naar Sleeswijk-Holstein te doen trekken. Eertsdaags zullen deze troepen oprukken.

— Met genoegen verneemt men, dat de partijen zich omtrent het vraagstuk, betreffende den speciale commissaris van politie, met het bewaken der Wetgevende Vergadering belast, onderling hebben verstaan. De regering heeft toegegeven en ook de questoren. Thans is het beginsel aangenomen, dat de vergadering dien ambtenaar zal betalen, doch dat hij door den minister van Binnenlandsche Zaken wordt aangesteld, en mitsdien onderworpen blijft aan zijnen chef, den prefect van politie. Men mag het er voor houden, dat de questoren zich grootere opofferingen hebben laten welgevallen dan de bewindslieden, en dat deze laatsten geenszins zijn geslagen geworden. Het terrein, waarop zij streden, was dan ook ongelijk voordeeliger. Inmiddels merkt men aan, dat de nakomelingschap het kwalijk zal willen gelooven, dat eene in den grond zoo onbeduidende zaak, bijkans aanleiding heeft gegeven tot het omverwerpen van de regering en het verstoren der maatschappelijke orde.

— Het wetsontwerp, betreffende het krediet tot bestrijding der onkosten voor de opmeting en schatting der grondeigendommen hier te lande, wordt thans ijverig in de bureaux onderzocht. Volgens de overgelegde statistieke bescheiden, is de tegenwoordige opbrengst dier grondeigendommen geraamd op 2281 millioenen fr. jaarlijks.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 21 nov. Men heeft ons heden vertoond een valsch halfguldenstuk van *Willem II*, jaartal 1848, en wij haasten ons dit ter waarschuwing voor anderen openbaar te maken. Het stuk is, naar het ons toeschijnt, van gegoten wit metaal, blaauwachtig van kleur en vrij lomp uitgewerkt, vooral wat de letters van het omschrift betreft. Ook de kartelrand is niet zuiver. (*Hand.*)

's Gravenhage, 19 nov. Naar aanleiding van hetgeen in een der dagbladen is vermeld, nopens het op te rigten standbeeld ter eere van wijlen Z. M. Koning *Willem II*, meent men te moeten herinneren, dat er zich na het overlijden van Z. M. in de residentie eene commissie heeft gevormd, tot het oprigten van een standbeeld ten bedoelden einde; en dat de regering zich geheel buiten de bemoeijingen en werkzaamheden dier commissie heeft gehouden. De ingeschrevene bijdragen, tot bereiking van het doel, zijn behoorlijk bij de commissie ontvangen en in bewaring gesteld. Naar men verneemt, houdt men zich reeds een tijd bezig met het vervaardigen van het bedoelde standbeeld.

's Gravenhage, 20 nov. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden is door de Commissie van Rapporteurs voor het wetsontwerp houdende de begrooting voor de lands-drukkerij over 1851 algemeen verslag uitgebragt. De vergadering heeft, terugkomende op een vroeger door haar genomen besluit, bepaald, dat de discussie over het wets-ontwerp houdende begrooting van den arbeid voor de gevangenissen, zal plaats hebben op den 2den december, op welken dag ook bepaald is de beraadslaging over evengenoemd wetsontwerp betreffende de lands-drukkerij.

Daarna heeft de beraadslaging plaats gehad over het wets ontwerp tot bepaling van het regt van registratie voor de brieven van naturalisatie, welk ontwerp met algemeene stemmen is aangenomen.

Het wets ontwerp houdende voorziening tot voortzetting der werken tot droogmaking van het Haarlemmer-meer, waarin na het algemeen verslag nog eenige wijzigingen door de regering gebragt zijn, is, na daarover gehouden beraadslaging, mede met algemeene stemmen aangenomen.

Daarna zijn achtervolgens met algemeene stemmen aangenomen de wets ontwerpen houdende naturalisatie van:

P. C. Voswinkel Borselen, te Utrecht; *F. W. von Wattenwyl*, te Leyden; *W. A. J. Wulfing*, te 's Hertogenbosch; *C. G. Wegelin*, te Nijmegen; *J. Sichel*, te Amsterdam; *C. H. Bresser*, te N... megen; *E. Sillem*, te Amsterdam; *H. Klugk... Hesse*, te Kollum; *Th. G. Th. V.* baron *de C... stant Rebecque*, mr. *C. Th. J.* baron *de Const... Rebecque*, *W.* baron *de Constant Rebecque*, al... te 's Gravenhage; *F. A. W. Miquel*, te Amsterd... en *E. T. Dinaux*, te Delft.

— Men is begonnen veel ophef te maken va... goudmijnen van Upata en Guyana. Uit de... aan het departement van Buitenlandsche Zaken ... strekte berigten blijkt, dat sedert onheugelijke... den, de Indianen in de rivier Yuruary goud ge... den hebben, echter niet in die mate om het aa... zen van eene buitengewone hoeveelheid van dat... taal to doen veronderstellen; weshalve niemand ... daarmede heeft bemoeid. Maar de ontdekking ... het gouddistrict in Californië, heeft ook som... lieden aangespoord om een Eldorado in Vene... te zoeken, en een van hen heeft, gedurende he... geloopen drooge saizoen, met eenige onderheb... den, in de rivier Yuruary omstreeks 50 oncen ... gevonden. Daarna is de regentijd ingevallen, ... door het zwellen der rivieren het goudwasschen ... mogelijk heeft gemaakt.

In hoeverre hij nu zijne onkosten daarbij h... gedekt, is nog een vraagstuk, maar het werd ... alsnog voor eene zeer gewaagde speculatie gehou... die daarenboven in dat weinig bewoond oord g... waarborgen oplevert voor eenen vreemdeling. (*Staats Co...*

— Ten vervolge van, en in verband met het ... langs betrekkelijk de aanstaande organisatie der ... fanterie, door mij medegedeelde, kan het volge... dienen:

Mijne informatien dat het project, beneven... daarop door prins *Frederik* gemaakte aanmerkin... aan Z. K. H. ten fine van nader advies, met ... begeleidende missive van het ministerie van Oo... zijn toegezonden, waren allezins juist; ik kan ... nu bijvoegen, dat een en ander bereids in de a... loopen week door Z. K. H. aan het ministerie ge... tourneerd en beantwoord is. Dat deze spoedige ... scriptie, (waartoe welligt hetgeen onlangs in Duits... land voorviel, aanleiding kan hebben gegeven) ... het vervroegen van het tijdstip dier organisatie v... grooten invloed kan zijn, spreekt van zelf. D... ten gevolge is het *nu* ook zeer waarschijnlijk gew... den, dat binnen korte dagen het organisatie-pl... aan den Koning ter goed of afkeuring zal wor... aangeboden, want tot nu toe heeft Z M., zoo... ik reeds een en andermaal heb beweerd, Hoogst... zelfs goedkeuring er *nog niet aan kunnen* hechte... om de zeer natuurlijke reden dat het aan Z. M. n... niet officieel aangeboden was. Voor dat die konin... lijke sanctie op gemelde organisatie verschenen i... blijft het gewaagd, om niet te zeggen ongepast, ... vele bijzonderheden te treden omtrent hetgeen me... ten deze al dan niet als aanstaande mag verwachte... Eenige hoofdtrekken echter, gelooft men met een... gen grond voor vast te kunnen stellen; als nam... lijk: dat er per bataillon eene compagnie meerd... zal zijn, dat er een instructie-bataillon tot opleid... voor het kader der onderofficieren en korpora... zoude geformeerd, alsmede een depôt van krijgstu... opgerigt worden.

Voorts verzekert men, dat er van territoriale kom... mandementen geene sprake zal zijn; in tegende... zoude men de brigades behouden, en de bevelhe... bers daarover als provinciale kommandanten blijv... fungeren. Eindelijk zoude er een inspecteur-genera... van het wapen benoemd worden. (*Amst. C...*

— De heden alhier ontvangen *Javasche Coura... ten* brengen de tijding aan van belangrijke voorde... len, door de Nederlandsche strijdkrachten beha... op de oproerige Chinezen onder Sambas.

De *Javasche Courant* van 28 september behel... deswege onder anderen het navolgende stuk:

DAG-ORDER.

»'s Konings land- en zeemagt in Nederlandsch In... hebben op nieuw getoond haren welverdienden roe... waardig te zijn; op nieuw hebben zij gewigtige die... sten aan den staat bewezen.

Sinds jaren hadden zich, te midden onzer bez... tingen ter westkust van Borneo, vereenigingen va... Chinezen gevestigd, met het doel, om den rijkd... des bodems aan edel metaal, tot hun voordeel a... te wenden.

Het Nederlandsch gouvernement, in overleg m... de vorsten van Pontianak en Sambas, liet dit bedr... toe, en bepaalde zich tot de vordering dat deze... souvereiniteit zou worden erkend, en dat een... daaruit voortvloeijende belastingen zouden word... opgebragt.

Onder deze milde behandeling, namen die ... eenigingen steeds toe in talrijkheid en in krach... en vooral die van de kongsie Taijkong te Monta... welke het doel harer toelating en hare aan het Ne... derlandsch gezag ondergeschikte stelling uit het o... verliezende, zich meer en meer tot eenen zelfstand... gen staat vormde, en eindelijk gehoorzaamheid e... schatpligtigheid weigerde; — de pogingen, door h... bestuur aangewend, om hare onwettige en misdadi... handelingen te weren, deden haar ten laatste over... gaan tot dadelijk verzet en eindelijk tot aanranding.

Als belast met het hoogste gezag in deze bezittin... gen van den staat, en dus met de handhaving van Neêrlands eer en regten, mogt ik dien overmoed n... hoe... niet dulden of ongestraft laten.

Aanvankelijk werd, om bedreigde punten te dekken

om den staat van zaken terug te brengen op den voet, waarop deze was vóór het uitbreken van den oorlog, en om verder het noodige te beramen, eene expeditie derwaarts gezonden, onder bevel van den luitenant-kolonel der infanterie *F. J. Sorg*; terwijl het bevel der tot ondersteuning en medewerking bestemde afdeeling van Zijner Majesteits zeemagt in deze gewesten, werd opgedragen aan den kapitein ter zee *J. G. Huijs*, kommandant van Zijner Majesteits korvet *Boreas*.

De mogelijkheid, dat Pamangkat, bewoond door niet tot de oproerige kongsie behoorende Chinezen, en gewigtig door deszelfs ligging aan den mond van de Sambas-rivier, door de muitelingen reeds zou zijn bezet, was voorzien en voor dat geval was de verovering van dit punt aanbevolen.

Daaraan is voldaan met zooveel beleid en moed bij de aanvoerders van land- en zeemagt, met zooveel onverschrokkenheid en volharding, met zooveel zamenwerking bij allen, dat het schitterend wapenfeit allen tot roem strekt en dat ik allen, namens den Koning, dank zeg voor hetgeen ieder heeft bijgedragen tot bevestiging van ons gezag en tot het leveren van eene nieuwe en zoo schoone bladzijde voor de geschiedenis van Neerlands dapperen.

Maar ook deze zege is weder betaald met het leven van eenigen en met het bloed van velen. Onder de gewonden bevindt zich de zoo verdienstelijke en dappere luitenant-kolonel *Sorg*. Ik heb bepaald, dat, ter zijner blijvende gedachtenis, de versterking, welke op den heuvel Penieboegan zal aangelegd worden, van waar zoowel de rivier van Sambas als Pamangkat beheerscht wordt, den naam van Fort Sorg dragen zal.

Leve de Koning!

De Minister van Staat,
Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indië,
Rochussen.

Batavia, den 26sten september 1850."

— Aan de met den overlandpost uit Oost-Indië ontvangene berigten wordt het volgende ontleend:

De inkomende en uitgaande regten op Java en Madura hebben over de acht eerste maanden van 1850 zuiver opgebragt ƒ 3,232,311.97, zijnde ƒ 709,751.40 meer dan in 1848 en ƒ 144,974.24 minder dan in 1849 gedurende hetzelfde tijdvak verkregen is.

Van de steenkolenmijnen te Pengaran zijn gunstige berigten ontvangen, ook wat de hoedanigheid der kolen betreft. Gedurende de maand julij dezes jaars hebben de mijnen 463½ ton steenkolen opgeleverd.

De ziekte, welke gedurende eenigen tijd in het regentschap Brebes, (Tagal) heeft geheerscht, is geweken. Van 3744 lijders zijn 512 bezweken, op eene bevolking van 92,606 zielen.

In de afdeelingen Pattie en Djoea, residentie Japara, werd eene meer dan gewone sterfte waargenomen, ten gevolge van koortsen vergezeld met dysenterie. De oorzaak dezer ziekte werd toegeschreven aan de buitengewone hitte en droogte gedurende de drie laatste maanden.

Te Martapoera (Banjermassin) heerschte de kinderziekte.

De troepen, uitmakende een gedeelte van het 7de bataillon infanterie, ter expeditie naar het Bantamsche gezonden, waren te Batavia teruggekeerd.

Ten einde de kusten van Krawang en Cheribon op nieuw te bekruisen tegen zeeroovers, zijn twee kruisbooten van Batavia vertrokken, mitsgaders een recherche-schoener met een detachement van 20 schepelingen van het wachtschip.

Aan de bevolking in de afdeeling Damak is voor ruim ƒ 1000 aan zaad-padie voor het tweede gewas verstrekt. De berigten omtrent dat gewas uit sommige districten waren echter niet gunstig. Ook met de katjang, welke tot tweemalen gezaaid is, was het niet beter gesteld, zijnde de eerste aanplant door de muizen vernield, terwijl de tweede aanplant veel leed door de groote hitte en aanhoudende droogte.

De onderhandelingen tot beëindiging der woelingen op Banka zijn vruchteloos gebleven, zullende alsnu door de wapenen aan deze zaak een einde worden gemaakt.

Op den 28sten junij 1850 is wegens gebrek aan water en brandhout te Kajelie op Boeroe (Molukkos) binnengeloopen de Amerikaansche Zuidzee-visscher *Ansel Gibb*, kapitein *Worth*. Na van die behoeften te zijn voorzien, is dat vaartuig op den 7den julij daaraanvolgende weder uitgezeild, de reis naar de Soloksche zee vervolgende.

— Een particuliere brief uit Batavia ontvangen, zegt dat de overwinning onzer troepen op Sambas te Batavia van groot gewigt werd geacht, en er den gunstigsten indruk had gemaakt. Men sprak er van, dat het 13de bataillon derwaarts zou vertrekken, want de Chinezen hebben nog eene zeer sterke schans in hunne magt, en verzamelden zich in den omtrek daarvan, ten getale van wel 25,000.

Arnhem, 23 *nov.* Bij de herstemming tusschen de heeren mr. *Rau van Gameren* en *Gaymans* welke gisteren, ter benoeming van een lid der Staten van Gelderland, in het 6de kiesdistrict heeft plaats gehad, verkreeg de eerste 446, de andere 198 stemmen.

ARNHEM, 22 november.

Eergisteren avond, den 20sten dezer, is het verslag der rapporteurs van de Tweede Kamer, betrekkelijk de staatsbegrooting voor 1851, van de pers gekomen. Wij beijveren ons, er onze lezers een en ander uit mede te deelen.

»Reeds dadelijk" — zoo leest men in de algemeene beschouwingen, § 1 — »reeds dadelijk, bij den aanvang der overweging, hebben vele leden de aanmerking niet kunnen terughouden, dat de tijd, dien de Tweede Kamer aan de behandeling der staatsbegrooting kan wijden, in verhouding tot den omvang en het gewigt van den arbeid, vrij beperkt is. De leden mogen toch niet uit het oog verliezen, dat de Eerste Kamer, evenzeer als de Tweede, met opzigt tot het gezet overwegen der staatsbegrooting hare regten heeft, en dat de aangelegenheid, die het hier geldt, zoo men niet noodeloos stremming in onze kerheid wil doen ontstaan, vóór het einde des jaars geheel geregeld moet zijn. — Men nam daaruit aanleiding om de regering in bedenking te geven, of in een volgend jaar de staatsbegrooting niet zóó vroegtijdig door haar in gereedheid kon worden gebragt, dat al de daartoe behoorende stukken vooraf wierden gedrukt en dus onmiddellijk na de indiening de wetsontwerpen met al wat daartoe behoort, geheel volledig in handen der leden gesteld."

§ 2. »Algemeen heeft men erkend, dat de tegenwoordige begrooting, wat hare inrigting betreft, van zucht tot verbetering getuigt. Men stelt er prijs op, dat de leden der Kamer ditmaal in de gelegenheid zijn gesteld, om de geraamde uitgaven over 1851 te vergelijken met hetgeen voor dezelfde behoefte over 1849 en dus over het laatste dienstjaar, waarvan de uitkomsten met genoegzame zekerheid bekend zijn, werkelijk is uitgegeven. In dit opzigt is echter de toelichtende staat van het eene hoofdstuk zeer veel minder volledig dan die van het andere."

§ 3. »In een ander opzigt zijn de tegenwoordige begrootingswetten, of liever, is de algemeene toestand van 's lands finantiën niet zoodanig toegelicht, als noodzakelijk moet worden geacht om de Staten-Generaal tot de vervulling van den veel omvattenden pligt, hun bij art. 119 der grondwet opgelegd, vol komen in staat te stellen. Nog altijd is bij de Kamer geene latere staatsrekening dan die over het dienstjaar 1845 ontvangen, terwijl toch zeer zeker de staatsrekeningen der beide volgende diensjaren, reeds bij haar hadden kunnen worden ingeleverd. Men gevoelt zich verpligt met den meesten ernst en nadruk zich daarover te beklagen."

§ 4. »Het gezamenlijk cijfer der voor de dienst van 1851 aangevraagde uitgaven, heeft bij vele leden een minder gunstigen indruk gemaakt en zelfs een gevoel van teleurstelling opgewekt. Zij meenden in dat cijfer zelf, en nog veel meer in de bijzonderheden der tegenwoordige begrootingswetten, het bewijs te vinden, dat bij de regering over 't algemeen de overtuiging der behoefte aan naauwgezette spaarzaamheid nog niet zóó levendig is, en niet zóó onveranderlijk bij het gebruik van 's lands geldmiddelen tot rigtsnoer strekte, als men wenschelijk en noodzakelijk moet achten."

§ 6. »Daarin kwamen alle leden overeen, dat de regering en de volksvertegenwoordiging haren pligt en het wezenlijk belang des vaderlands zouden miskennen, indien zij niet alle pogingen aanwendden, om onze finantiën van de Oost Indische baten zoo weinig afhankelijk te maken als slechts eenigzins denkbaar is, en om dus ook allengs de staatsuitgaven tot zulk een laag standpunt terug te brengen, dat zij zoo veel mogelijk door de hier te lande geheven wordende belastingen en de verdere gewone inkomsten van den staat kunnen worden bestreden."

§ 7. »Naar het gevoelen der groote meederheid echter is het doel, om, wat de gewone staatsuitgaven betreft, geheel onafhankelijk van de Oost Indische baten te zijn, vooreerst nog niet te bereiken. Dan alleen zouden de uitzigten op dit punt gunstiger zijn, wanneer van eene staatsbegrooting van 69 à 70 millioen, niet ongeveer 36 millioen en dus meer dan de helft, voor de renten der nationale schuld moest worden afgezonderd. Maar daardoor werd men dan ook van zelf geleid tot de vraag, of de trapsgewijze vermindering van dien rentelast, door het gebruik maken van het middel van amortisatie, bij den tegenwoordigen toestand onzer geldmiddelen niet denkbaar is? Nagenoeg algemeen meende men die vraag toestemmend te moeten beantwoorden. In de eerste plaats heeft men beweerd, dat tot regel moet worden aangenomen, om, zoo een dienstjaar een batig slot oplevert, dit tot amortisatie van schuld te gebruiken, en dat dus het batig slot, hetwelk men zich voorstelt dat voor de loopende dienst zal worden verkregen, daartoe al dadelijk moet worden aangewend. Ten tweede is door verscheidene leden gevraagd of eene op te rigten amortisatie kas niet aanmerkelijk zou kunnen worden gestijfd, indien de verkoop der domeinen, die toch in zoo veel opzigten wenschelijk is, met de meeste kracht wierd doorgezet, en dan de koopprijzen der domeinen niet meer in een afzonderlijk fonds, maar in zulk eene amortisatie kas wierden gestort? In de derde plaats heeft men gemeend uit dit oogpunt de aandacht der regering zeer bijzonder te moeten vestigen op het fonds voor het loodswezen, hetwelk, blijkens de thans medegedeelde opgave, den 1sten augustus van dit jaar ƒ 5,446,500 aan ingeschreven kapitalen op het grootboek der 2½ pCt. nationale werkelijke schuld bezat, waarvan de renten slechts voor een minder belangrijk deel tot het doel, waarvoor het fonds is ingesteld, behoeven te worden besteed. In de vierde plaats is door vele leden teruggekomen op het reeds meermalen geopperde denkbeeld, om voor een kapitaal van eenige, b. v. tien millioen aan muntpapier uit te geven, en dat papier dan uitsluitend te besteden tot aankoop of aflossing van rentegevende schuldbrieven. In de 5de plaats is door eenige leden het denkbeeld voorgestaan, dat de verjaarde renten eigenaardig tot de middelen behooren om eene kas op te rigten amortisatie-kas te stijven. In de 6de plaats meent men, uit het oogpunt van het verkrijgen van fondsen tot amortisatie van staatsschuld, de aandacht der regering meer bijzonder te moeten vestigen op de aanzienlijke kapitalen van de voormalige weeskamers afkomstig, die nog in verscheidene onzer steden voorhanden zijn, zonder eenig ander nut aan te brengen dan dat degenen, die met de administratie daarvan belast blijven, daaruit in sommige gevallen, aanzienlijke inkomsten trekken. In de 7de plaats is van meer dan eene zijde de vraag ter sprake gebragt of onze rijke Oost Indische bezittingen niet op eene grootere schaal tot verwezenlijking van het denkbeeld der amortisatie van staatsschuld zouden kunnen worden dienstbaar gemaakt. Eenige leden wezen op de mogelijkheid van eenen verkoop der rijke tinmijnen van het eiland Banka, enz. Eenige leden meenden dat hier ook de verkoop van wo ste gronden op Java bijzonder in aanmerking mag komen. Zij herinnerden, dat tot de zeer groote uitgestrektheid lands op dat eiland, die thans nutteloos voor de bevolking en improductief voor de regering is, ook het zuidelijk deel der Preangerregentschappen, en vooral van het regentschap Soekapoera behoort. De bezwaren die men tegen den verkoop van reeds ontgonnene en bevolkte landstreken op Java heeft aangevoerd, zouden in dit geval niet, of slechts gedeeltelijk van toepassing zijn.

§ 8. Nog de volgende meer algemeene aanmerkingen zijn met opzigt tot de tegenwoordige begrootingswetten of daarmede in verband staande onderwerpen in het midden gebragt. De vergelijking van hetgeen de minister van Financiën in zijne aanspraak bij het overbrengen der begrootingswetten over het tekort van 1848 gezegd heeft, met hetgeen in de aanspraak tot indiening der begrootingswetten van 1850 over hetzelfde onderwerp voorkwam, heeft in het oog doen vallen, dat de minister zich of destijds of thans met opzigt tot het aftrekken der batige saldo's van vroegere diensten niet juist heeft uitgedrukt. Olschoon er nu geen reden bestaat om te veronderstellen, dat daarom de thans aangekondigde einduitkomst niet goed is opgegeven, en men dus aanneemt, dat het tekort van 1848 op 10. januari van het loopende jaar niet meer dan ƒ 1,086,445.09 bedroeg, wenscht men toch geheel dit gewigtig punt tot klaarheid gebragt te zien. Men verlangt alzoo eene bepaalde opgave van omstandigheden en cijfers, waaruit blijken kan, langs welken weg het tekort van 1848, hetwelk in febr. 1849 op ƒ 11,148,547.07, werd geraamd, allengs tot het zoo even aangeduid bedrag van ƒ 1,086,445.09 is gedaald.

§ 10. »Met opzigt tot de posten voor onvoorziene uitgaven, die op de verschillende hoofdstukken der begrooting voorkomen, heeft men niet kunnen nalaten aan te merken, dat deze gezamenlijk een zeer hoog bedrag uitmaken. Met de ƒ 100,000, waaruit het 12de hoofdstuk der begrooting bestaat, vormen zij een geheel van niet minder dan ƒ 405,000.

§ 11. »Ter gelegenheid der behandeling van vraagstukken omtrent de domeinen, waartoe de tegenwoordige overweging hier en daar aanleiding gaf, hebben eenige leden verlangd te weten, of van staatswege eenig toezigt gehouden wordt op de domeinen, die bij de wet van 28 mei 1816 aan Prins FREDERIK zijn overgedragen, doch, volgens art. 4 dier wet, in een bepaald geval, kunnen terugkeeren om met de domeinen van den staat hereenigd te worden.

§ 12. Reeds in 1847 heeft de toenmalige regering omtrent de vereeniging met het groothertogdom Luxemburg uitzigten geopend, die de vereeniging dezer zaak als kort aanstaande moesten doen verwachten. Intusschen is daarvan nog altijd niets stelligs gebleken. Naar het schijnt, is deze vertraging aan het voortbrengen van tegenvorderingen van de Luxemburgsche zijde toe te schrijven. Daarom ook wenscht men, door eene mededeeling der stukken, te dezer zake met het Luxemburgsche bewind gewisseld, over den wezenlijken staat dezer aangelegenheid te worden ingelicht.

(*Vervolg hierna.*)

Correspondentie.

Onze politie, morgen.

Advertentiën.

De Notaris *KOLFSCHOTEN*, te *Arnhem*, zal op Maandag den 25sten November 1850, des avonds om … ten huize van den Kastelein *A. JAS* aan den Velpschen straatweg, bij *Arnhem*, finaal en zonder eenig beraad verkoopen:

1o. Het HEERENHUIS, ERF en TUIN bij de Velper-Barriere, wijk E, No. 251, bewoond bij den heer *BOES*, bij inzet met de hoogen gebragt op *f* 9000

2o. Een stukje TUINGROND daarnaast, achter het huis van den Suikerbakker *BERENDS* gelegen, groot 126 El op . . . . *f* 475

3o. Een TUIN en WONING op de Stadswaardjes . . . . *f* 1178

4o. Een daar naast gelegen TUIN . . . » 775

5o. Drie WONINGEN en ERF aldaar . . » 870

6o. Drie DITO aldaar . . . . » 781

7o. Een DITO aldaar . . . . » 475

Zijnde de massa's gebragt als: van de perceelen No. 1 en 2 op de som van *f* 9471, van 3 en 4 op *f* 2060, van 5 en 6 op *f* 1525, van 5, 6 en 7 op *f* 2058 en van 3, 4, 5, 6 en 7 op *f* 4075.

Voorts vijf VROUWEN ZITPLAATSEN in de Groote Hervormde Kerk te *Arnhem*, als: in het middenpand 10de bank, 5de plaats — Noorderkruis Westzijde, 33ste bank, 2de plaats — Noorderkruis 26ste bank, No. 1 — Noorder middenpand 15de bank, 2de plaats — Noorderkruis Oostzijde 19de bank, 4de plaats,

en twee ZITPLAATSEN in de Gasthuis Kerk 5de bank, No. 6 en 32ste bank, No. 2; alles breeder bij billetten omschreven. De perceelen 1 en 2 zijn 's Maandags en Donderdags van 11 tot 4 uur te zien.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van voormelden Notaris.

Openbare Verkooping

van

VASTE GOEDEREN.

Ten huize van den Logementhouder *F. A. THUIS* te *Didam*, zal op Woensdag den 27sten November 1850 bij inzet, en veertien dagen later, op Woensdag den 11den December daaraanvolgende, bij toeslag, telkens des voormiddags te elf ure, publiek aan den meestbiedende, onder genot van hooggelden, worden verkocht de navolgende VASTE GOEDEREN, onder *Zevenaar* en *Didam* gelegen, als:

Eerste perceel. Zijnde eene WEIDE, *het Nieuwbroek* genaamd, op het Griet onder *Zevenaar*, aan de Nieuwe Steeg en de Landeweer gelegen, kadastraal bekend in sectie B No. 265 en 266, groot 6 Bunders 76 Roeden 70 Ellen. In pacht bij den Heer *J. A. P. VERMEER*, te *Zevenaar*. Aanvaarding den 25sten December eerstkomende.

Tweede perceel. Een stuk WEIDEGROND, *in de Oudemaat*, onder *Didam* gelegen, zijnde het kadastrale perceel sectie A No. 22, groot 89 Roeden 80 Ellen. Aanvaarding dadelijk.

Derde perceel. Een dito stuk WEIDEGROND, *in de Oudemaat*, sectie A No. 36, groot 59 Roeden 70 Ellen. Insgelijks dadelijk te aanvaarden.

Vierde perceel. Zijnde het derde stuk WEIDEGROND *in de Oudemaat*, sectie A No. 33, groot 82 Roeden 90 Ellen.

Vijfde perceel. Een stuk BOUWLAND met de AKKERMAALSHEG, *de Groote Winkel* genaamd, onder *Didam*, Buurtschap *Greflichem* gelegen, sectie B No. 149 en 151, groot 2 Bunders 75 Roeden 20 Ellen.

Zesde perceel. Een perceel BOUWLAND aldaar met de HEG, *de Boomskolk* genaamd, schietende tegen het voorgaande perceel, sectie B No. 156 en 157, te zamen groot 55 Roeden 40 Ellen.

Zevende perceel. Een dito perceel BOUWLAND aldaar, *de Kromme Akker* genaamd, sectie B No. 163, groot geweest 80 Roeden 80 Ellen, doch waarvan een strook Grond genomen is tot vergrooting van de daartegen gelegen Akkermaalsheg welke hierna afzonderlijk zal worden verkocht.

Achtste perceel. Een stuk BOUWLAND, mede bij *den Boomskolk in den Tatelaar* gelegen, doorsneden met den algemeenen weg en voorkomende in sectie A No. 184 en 185, groot 60 Roeden.

Negende perceel. Een perceel BOUWLAND, *den Hengselaar*, in *Greflichem*, met de daaraangelegen AKKERMAALSHEG, sectie B No. 137 en 138, te zamen groot 67 Roeden 50 Ellen. Kunnende het Akkermaalshout dadelijk worden aanvaard.

Tiende perceel. Een stuk BOUWLAND, *het Gekenkamp* genaamd, in *Greflichem* voormeld gelegen, met het bijbehoorende HAKHOUT, sectie B No. 156, te zamen groot 20 Roeden 60 Ellen.

Elfde perceel. Een stuk BOUWLAND, *den Negermansweg*, aldaar, door den algemeenen weg doorsneden, sectie B No. 680 en 681, groot 84 Roeden 60 Ellen.

Twaalfde perceel. Een stuk BOUWLAND aldaar, *de Kruisakker* genaamd, sectie B No. 578 en 579, groot 81 Roeden 67 Ellen.

Dertiende perceel. Een stuk BOUWLAND aldaar, aan den *Greflichemschen* Molenweg, *den Meulenheuvel* genaamd, sectie K No. 2, groot 62 Roeden 30 Ellen.

Veertiende perceel. Een kleine KORENTIEND of GRONDRENTE *in natura*, gaande uit eenige Grondstukken onder *Didam*, zoo als die tot hiertoe door den Pachter is geheven.

Alle welke perceelen van No. 4 tot en met No. 14 zijn verpacht aan *BERNARDUS GUDDEN*, Landbouwer te *Didam*, tot den 22sten Februarij 1853 en alsdan aanvaardbaar zijn.

Vijftiende perceel. Een perceel EIKEN AKKERMAALSHOUT, *de Hengselaar*, bij *den Boomkolk* als voren gelegen, sectie B No. 134, groot 35 Roeden 70 Ellen. Aanvaarding dadelijk.

Zestiende perceel. Een ELZENBOSCHJE met OPGAANDE EIKENBOOMEN beplant, *de Brinkepas*, sectie B No. 150, groot 44 Roeden 40 Ellen, gelegen aan het Bouwland *de Groote Winkel* voormeld. Is dadelijk te aanvaarden.

Zeventiende perceel. Een EIKEN AKKERMAALSHEG met de PAS, *het Brinkekampje* genaamd, sectie B No. 161, 162 en 164, te zamen groot 1 Bunder 2 Roeden 70 Ellen, gelegen aan en om het Bouwland *de Kromme Akker* voormeld. Te aanvaarden dadelijk, en

Achttiende perceel. Zijnde het onverdeelde ¼ AANDEEL in *de Paardeweide* onder *Didam*, in gemeenschap bezeten met het Huis *Bergh* en het Gasthuis van *'s Heerenberg*, kadastraal voor het geheel bekend in sectie A No. 110 en 111, als groot 6 Bunders 30 Roeden 80 Ellen. Verpacht tot den 22sten Februarij 1857 aan *JAN WENTINK* op de *Hooge Lucht*, voor *f* 24.50 's jaars.

Zullende de aanwijzing der perceelen *in loco* worden gedaan door den Boschwachter *W. ZWEERS* te *Didam*, terwijl nadere inlichtingen verkrijgbaar zijn bij den Heer *F.* Baron *VAN VOORST TOT VOORST* te *Didam*, en den Notaris *F. X. L. DE BOTH* te *Varsseveld*, met dezen Verkoop belast.

ZEG HET VERDER.

VERKOOPING

van

EIKENBOOMEN en PEPPELEN.

De Notaris *PASTEUR*, te *Doetinchem*, zal op Dingsdag den 3den December, ten huize van den Kastelein *STOKMAN*, te *Wehl*, publiek op crediet verkoopen:

60 stuks extra zware EIKENBOOMEN, geschikt voor allerhande timmerhout, en 130 PEPPELEN, geschikt voor planken, klomphout, enz. Alles in perceelen uitgebaakt aan den Grindweg bij *Wehl*. De aanwijzing geschiedt door *WEGGELHORST* aldaar.

En

Op Woensdag den 4den December, ten huize van *LEMMELING*, aan de Wiemeling in de Slangenburg:

Ruim 800 stuks EIKENBOOMEN, bijzonder geschikt voor Bergroeden, Palen, Balken en allerhande Timmerhout; in perceelen uitgebaakt op den Slangenburg.

Informatiën en aanwijzing zijn te bekomen bij den Rentmeester *HORSTING* aldaar.

Op Donderdag den 28sten November, des middags te 12 ure, zullen aan de Boerderij op *Hoekelum*, onder *Bennekom*, van den Hoog Wel Geboren Heer *O.* Baron *VAN WASSENAER CATWIJCK*, publiek worden verkocht:

64 stuks zware BEUKENBOOMEN; te bevragen bij *G. VAN HOOGSTRATEN* aldaar.

MEN VRAAGT tegen Februarij 1851, in *Westphalen*, nabij de Hollandsche Grenzen, een TUINMAN, welke alles, tot dit vak behoorende, grondig verstaat, tegen eene jaarlijksche belooning van *f* 100, vrije kost en woning, en de opbrengst van den verkoop van Zaden, Bloemen en Planten.

Reflecterenden adresseren zich, onder overlegging van voldoende Getuigschriften, in persoon of met *franco-brieven* bij den Hoog Wel Geboren Heer *VON BASSE*, op den Huize *Pröbsting*, bij *Borken* in *Westphalen*.

† † † De plaats van VROEDVROUW, door overlijden, binnen de Gemeente *Herwen en Aerdt* vacant zijnde, worden diegenen, welke hiertoe mogten genegen zijn, opgeroepen, om zich, voor den 20sten December e. k., bij den Burgemeester, met overlegging der noodige bewijzen, in persoon aan te melden.

† † † Aan de Schuldeischers, zonder uitzondering, van den in staat van Faillissement verklaarden persoon van *GEORGE HEINRICH CLEMENS DIERKES*, gewezen Winkelier te *Groenlo*, wordt bij deze aankondiging gedaan, dat de bijeenroeping van die Schuldeischers, ten einde over te gaan tot de Verificatie der Schuldvorderingen ten laste van den gefailleerden, is bevolen bij bevelschrift van den Edel Achtbaren Heer Regter-Commissaris in het Faillissement, in dato 20 November 1850, om te moeten plaats hebben ten zijnen overstaan in de Raadkamer der Arrondissements-Regtbank te *Zutphen*, op Dingsdag den tienden December 1850, des morgens om tien ure.

Zutphen, den 20sten November 1850.

De Curator in het Faillissement,
Mr. *J. VAN DIJK.*

f 100,000.

Heden is ten Kantore van *A. DE BRUIN*, te *Arnhem*, getrokken de hoogste prijs van *f* 100 000 op No. 19808, alsmede in de 4de Klasse der thans trekkende 212de Loterij, de kapitale som van *f* 25.000 op No. 5362.

Voor de 3de en 4de Week, die Maandag den 25sten November vervolgt, waarin nog de Prijzen en Premiën van *f* 50.000, *f* 30,000, *f* 25.000, *f* 10,000, *f* 5.000, 2 à *f* 2.500, *f* 1,500, 16 à *f* 1.000 etc. te trekken zijn, zijn nog eenige GEDEELTEN VAN LOTEN verkrijgbaar.

OVER DEN

BESLISSENDEN EED,

DOOR

Mr. P. F. A. KETELAAR,

Advokaat te *Arnhem*.

Wordt heden uitgegeven bij den Boekhandelaar *NIJHOFF*, te *Arnhem*. Prijs 70 Centen.

PRESERVATION PERSONNELLE.

Traité Médical, sur la Physiologie du Mariage, les Infirmités et les Maladies Secrètes de la jeunesse et de l'âge mûr.

Résultat de L'ONANISME, des excès, de la *contagion*, et de l'influence des climâts tropicaux, etc. 1 vol. avec 40 grav. color. 40me édit. par le Docteur *SAMUEL LA'MERT*, Médecin consultant, No. 27, Bedfort Square à *Londres*. — 82,000 exemplaires vendus: prix, sous enveloppe, 5 fr.; franco, 5 fr. 50.

Tous les exemplaires non revêtus de la signature de l'Auteur, doivent être considérés comme contrefaçons, et le public est prié de ne leur accorder aucune confiance.

DU MÊME AUTEUR,

OUVRAGE INDISPENSABLE:

LA SCIENCE DE LA VIE.

Secret pour vivre longtemps; comment il faut vivre et pourquoi, etc., 1 vol. avec planches anatomiques, orné d'un magnifique Portrait du Docteur *SAMUEL LA'MERT*. — Prix 4 fr., franco 4 fr. 50.

Toutes consultations doivent être adressées directes au Docteur *SAMUEL LA'MERT*, à *Londres*.

En vente chez M. M. les Héritiers *DOORMAN*, à *la Haye*, chez *M. TORMIJN*, Libraire, à *Amsterdam*, et chez *M. H. H. T. HENDRIKSEN*, Libraire, à *Rotterdam*.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

Dienstregeling beginnende op den 10den October 1850.

Van *Arnhem* naar *Emmerik*, *Dusseldorf* en *Keulen*, Zondags, Dingsdags en Donderdags, 's Avonds om 6 uur.

Van *Arnhem* naar *Zutphen*, *Deventer*, *Zwolle* en *Kampen*, Maandags, Woensdags en Zaturdags, 's Morgens, om 8 uur.

De Agent,
W. L. A. MALLINCKRODT.

Waterhoogte te Arnhem.

21 Nov. 1 El 8 Palm 1 Duim; gew. 8 D. gev. 0 D.

… dezer courant is 15 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels … regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem bij G. J. THIEME, Boekdrukker.